

aşırı düşük teklifte sunulan fiyat tekliflerine konu malzemeler ile fiyat teklifleri eki satış tutarı tespit tutanaklarındaki sıcak haddelenmiş ile asitlenmiş rulodan saç analiz girdileri için alınan fiyat tekliflerine konu asitlendirilmiş rulodan saç ile Ek.0-6 belgesindeki faturaya konu sacın aynı ürün olmadığı incelenmesi suretiyle bir karar verilmesi gerektiği hkDanıştay K)

aşırı düşük

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2023/103 K.

2022/4575 E. ,

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2022/4575

Karar No:2023/103

TEMYİZ EDENLER : 1. (DAVALI) ... Bakanlığı

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri ...

2. (DAVACI) ... Derneği

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: ... Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nce 07/06/2022 tarihinde gerçekleştirilen Aydın ili, Didim ilçesi, ... Mahallesi, ... mevkiinde bulunan ... Barınağı'nın 10 (on) yıl süreyle kiralanmasına ilişkin ihalenin iptali istenilmiştir. İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; ihale konusu ... Barınağı'na ilişkin ... Kooperatifi Başkanlığı ile davalı idare arasında akdedilen Kira Sözleşmesi'nin feshi üzerine, barınağın tahliyesine ilişkin işleme karşı ... İdare Mahkemesi'nin ... sayılı esasına kayden açılan davada, davanın reddine ilişkin ... tarih ve E:..., K:... sayılı karar üzerine, anılan balıkçı barınağının kiralanmasına ilişkin ihalenin 07/06/2022 tarihinde gerçekleştirildiği, bakılan davada davacı tarafından, anılan ihalenin iptalinin istenildiği, ancak iptali istenilen dava konusu ihalenin yeni yapılan bir balıkçı barınağı projesine ilişkin olmadığı, mevcut kurulu bir balıkçı barınağının başka bir kooperatife tekrardan ihale edilmesine ilişkin olduğu, davacının ileri sürdüğü iddiaların dava konusu işlem yönünden değil mevcut kurulu balıkçı barınağının çevresel etkisine ilişkin olduğu, bu itibarla dava konusu ihale işlemi ile davacı arasında güncel, kişisel ve meşru bir ilişkinin

bulunmadığı, işlemin iptali hâlinde bu kararın davacı yönünden doğrudan hukukî bir sonuç doğurmasının söz konusu olamayacağı anlaşıldığından, davacının dava açma ehliyetinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : Davacı tarafından, Didim Derneği Tüzüğü'nün 2. maddesinde, derneğin amacının, "Dünyada, ülkemizde ve Didim yöresindeki doğal, kültürel, tarihsel değerlerle ulusal ve evrensel değerleri ve Cumhuriyet'in kazanımlarını korumak, geliştirmek ve tanıtmaktır. Bu bağlamda aşağıda sıralanan noktalar derneğimizin özellikle ilgi gösterdiği konulardır; başta Didim ilçesi olmak üzere Aydın il sınırları içinde yer alan kıyı ve karasal bölgelerde otantik yapıyı, doğal güzellikleri ve tarihi değerleri korumak; kentin sağlıklı gelişmesi amacı ile imar planları ve uygulamaları konusunda her türlü girişimde bulunmak, anılan değerlerin belde dokusu ile uyumunu sağlamak, çevre değerlerine sahip çıkılması yönünde eğitsel, idari ve yasal alanlarda çalışmalar yapmak, bu yönde idari ve yasal müracaat yollarını kullanmak; çevrenin geliştirilmesi, çevre sağlığının korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacı ile gerekli girişimlerde bulunmak; yerel halkın çevre bilincinin gelişmesini temin ederek, yapılacak çalışmalara halkın aktif desteğini sağlamak, Anayasamızın 56. maddesi hükmüyle teminat altına alınmış bulunan ''her bireyin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını'' da savunarak, geçmişten günümüze miras kalan Didim'i tarihsel ve doğal güzellik ve zenginlikleriyle korumak, geliştirmek ve yaşanılan ve de daha güzel yaşanılacak olan bir kent olarak gelecek kuşaklara bırakmak, derneğin başlıca amaçlarını oluşturmaktadır." şeklinde belirtildiği, ihale konusu Taşburun Balıkçı Barınağı'nın, Avrupa Konseyi tarafından "Flora Biogenetik Rezerv Alanı" kabul edilen Dilek Yarımadası ve Büyük Menderes Deltası Milli Park sınırlarında kaldığı, söz konusu alan üzerinde gerçekleşecek her türlü

işlemin 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ve yürürlükte bulunan ilgili diğer mevzuat hükümleri ile çevre düzeni planı, uzun devreli gelişim planı ve diğer plan kararlarına tâbi olmasına rağmen, davalı idare tarafından, kiralama ihalesine ilişkin sürecin mevzuata uygun yürütülmediği, Dernek Tüzüğü'nde belirtilen amaçların, iptal davasına konu edilen idari işlemle zedelendiği, bu nedenle menfaat ihlâlinin söz konusu olduğu ileri sürülmektedir.

Davalı idare tarafından, lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği ileri sürülmektedir.

TARAFLARIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacının dava açmakta menfaati bulunmadığı belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY :

... Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nce 07/06/2022 tarihinde gerçekleştirilen Aydın ili, Didim ilçesi, ... Mahallesi, ... mevkiinde bulunan ... Barınağı'nın 10 (on) yıl süreyle kiralanmasına ilişkin ihalenin iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü" başlıklı 11. maddesinde, Anayasa hükümlerinin, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kuralları

olduğu; “Hak arama hürriyeti” başlıklı 36. maddesinde, herkesin, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 2. maddesinde, iptal davaları, idari işlemler hakkında menfaatleri ihlâl edilenler tarafından; tam yargı davaları ise idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 56. maddesinde, “Dernekler, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır...” kuralı yer almıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, iptal davaları, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmaktadır.

Yargı kararlarında “menfaat” kavramının davacı ile iptalini istediği idarî işlem arasındaki bağı, ilgiyi ifade ettiği belirtilmekte ve idarî işlem ile dava açan kişi arasında meşrû, güncel ve ciddî bir alâka söz konusu ise, davada menfaat bağıının bulunduğu kabul edilmekte, bunun dışında ayrıca subjektif bir hakkın ihlâl edilmesi şartı aranmamaktadır.

Kişisel, meşru ve güncel bir menfaat alâkasının varlığı, davanın niteliğine ve özelliğine göre idarî yargı yerlerince belirlenmekte, davacının idarî işlemle ciddî, makûl, maddî ve manevî bir alâkasının bulunduğu anlaşılması, dava açma ehliyeti için yeterli sayılmaktadır. Ayrıca, iptal davaları idarî işlemlerin hukuka uygun olup olmadığının denetlenmesine,

hukukun üstünlüğünün sağlanmasına, böylece de idarenin hukuka bağlılığının ve sonuçta hukuk devleti ilkesinin gerçekleştirilebilmesine imkân sağladığından, bu davalarda menfaat alâkasının bu amaç doğrultusunda yorumlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda, 4721 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları derneklerin, doğrudan tüzel kişiliklerinin hak ve çıkarlarını ilgilendiren konuların yanı sıra, tüzüklerinde belirtilen ve kanunla yasaklanmamış bulunan kuruluş amaçları doğrultusunda dava açmalarına yasal bir engel bulunmamaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı derneğin Tüzüğünde derneğin amacının, "Dünyada, ülkemizde ve Didim yöresindeki doğal, kültürel, tarihsel değerlerle ulusal ve evrensel değerleri ve Cumhuriyet'in kazanımlarını korumak, geliştirmek ve tanıtmak. Bu bağlamda aşağıda sıralanan noktalar derneğimizin özellikle ilgi gösterdiği konulardır; başta Didim İlçesi olmak üzere Aydın İl sınırları içinde yer alan kıyı ve karasal bölgelerde otantik yapıyı, doğal güzellikleri ve tarihi değerleri korumak; kentin sağlıklı gelişmesi amacı ile imar planları ve uygulamaları konusunda her türlü girişimde bulunmak ..." şeklinde belirtildiği göz önüne alındığında, anılan derneğin Aydın ili, Didim ilçesinde Taşburun Balıkçı Barınağı'nın kiralanmasına ilişkin ihaleye yönelik dava açmakta hukukî menfaatinin bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, davanın ehliyet yönünden reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararında usûl kurallarına uygunluk bulunmamaktadır. Öte yandan, her ne kadar davalı idarece, yargılama giderleri ve vekâlet ücreti yönünden temyiz isteminde bulunulmuş ise de, Dairemizin bozma kararı üzerine İdare Mahkemesi'nce yeniden bir karar verileceğinden ve bu yeni kararda vekâlet ücreti hakkında da yeni bir hüküm kurulacağından, davalı idarenin temyiz isteminin incelenmesine bu aşamada gerek görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;
2. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
4. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 12/01/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
K.

2022/4623 E. , 2023/24

▪

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2022/4623

Karar No:2023/24

TEMYİZ EDEN (DAVACILAR) : 1- ... İnsan Kaynakları Temizlik Organizasyon Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

2- ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurumu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN_KONUSU : ...İdare Mahkemesi'nin ...tarih ve E:..., K:...sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Orman Genel Müdürlüğü Kumluca Orman İşletme

Müdürlüğü'nce 20/06/2022 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "2022 Yılı Kumluca Orman İşletme Müdürlüğü Orman ve Kırsal Alan Yangın Söndürme İşçiliği ve Minibüs Kiralama Hizmet Alımı İşi" ihalesi'nin idarece iptal edilmesi üzerine yapılan itirazın şikâyet başvurusunun reddine dair 14/09/2022 tarih ve 2022/UH.II-1112 sayılı Kamu İhale Kurumu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; ihaleye konu yangın söndürme işinin, Orman, Orman Endüstri ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisleri ile Serbest Meslek Bürolarının Çalışma Alanlarına Dair Yönetmelik'in 53. ve 108. maddelerindeki düzenlemeler çerçevesinde serbest ormancılık büroları, ortaklık büroları veya şirketlerin hak, yetki ve sorumluluğuna girdiği, ilgili mevzuat gereği ormancılık ortaklık büro veya şirketlerinin aynı mesleki unvana sahip meslek mensupları arasında kurulabileceği, davacılarından ...İnsan Kaynakları Temizlik Organizasyon Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin (...Ltd. Şti.) ormancılık meslek faaliyetini yapmak için kurulmuş şirket statüsünde olmadığı, ihaleye katılım aşamasında her ne kadar ihale yetkinlik belgesinin iş ortaklarından biri tarafından sunulması yeterli görülmüş ve ihale dokümanları itiraz edilmeden bu şekilde kesinleşmişse de ihale konusu iş için kurulan ortaklığın aynı mesleki unvana sahip meslek mensupları arasında kurulması gerektiğinin açık olduğu, bu yönden mevzuata açık bir şekilde aykırı olan ihale dokümanlarının itiraz edilmediğinden kesinleştiği ve ihale sürecinin buna uygun şekilde devam etmesi gerektiği iddiasının hukuken kabul edilebilir olmadığı, bununla birlikte ilgili mevzuat hükümleri ve ihalenin iptal gerekçeleri birlikte değerlendirildiğinde, idareye tanınan takdir yetkisinin mevzuat çerçevesinde, kamu yararı ve hizmet gerekleri gözetilerek kullanıldığı, davacıların oluşturduğu iş ortaklığının dava konusu ihaleye katılmasının orman mevzuatına göre hukuken mümkün olmadığı, bu çerçevede idarece ihalenin iptali yönünde tesis edilen işlemde mevzuata ve kanunda yer alan temel ilkelere aykırı bir durumun oluşmadığı anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka

aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle, dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : Davacılar tarafından, orman mühendisliği meslek mevzuatında, ihale konusu yangın söndürme hizmetinin münhasıran orman mühendisliği büroları veya şirketleri tarafından yürütülmesini zorunlu kılan herhangi bir düzenleme bulunmadığı, orman mühendisliği mevzuatında bu yönde bir düzenleme olduğu kabul edilecek olsa bile, uyumsuzluk konusu ihaleye ait ihale dokümanının süresi içerisinde itiraz edilmediğinden kesinleştiği, kesinleşen ihale dokümanı esas alınarak ihale sürecinin sonuçlandırılması gerektiği, ...hakkında "ihale yetkinlik belgesine erişiminin geçici olarak kapatılması"na yönelik uygulamanın ihalenin iptaline gerekçe oluşturamayacağı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, ihalenin iptali kararına karşı yapılan söz konusu başvurunun ihale dokümanı kapsamında incelenmesi suretiyle dava konusu Kurul kararının tesis edildiği, temyize konu mahkeme kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Mahkeme kararının gerekçeli olarak onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Orman Genel Müdürlüğü Kumluca Orman İşletme Müdürlüğü'nce 20/06/2022 tarihinde açık ihale usulü ile "2022 Yılı Kumluca Orman İşletme Müdürlüğü Orman ve Kırsal Alan Yangın Söndürme

İşçiliği ve Minibüs Kiralama Hizmet Alımı İşi" ihalesi gerçekleştirilmiştir.

... tarih ve ...no.lu ihale komisyonu kararıyla ihalenin en avantajlı teklif sahibi davacı iş ortaklığı uhdesinde kalmasına karar verilmiştir.

Anılan karara yönelik olarak en avantajlı ikinci teklif sahibi dava dışı şirket tarafından 08/07/2022 tarihli dilekçe ile, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının "ilgili mevzuata uygun olarak oluşturulmadığı" iddiasıyla şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Şikâyet başvurusunun incelenmesi sonucunda, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının "5531 sayılı Kanun'un 12. maddesi gereğince aynı mesleki unvana sahip meslek mensuplarınca kurulmamasının yanında ortaklardan orman mühendisi ...'ın orman mühendisleri kaydı incelendiğinde 09/07/2022 tarihi itibarıyla cezalı olarak tüm faaliyetlerinin durdurulduğunun tespit edildiği, gelecekte hukuki sorunların büyüyerek devam edeceğinin öngörüldüğü" gerekçeleriyle ihalenin iptaline karar verilmiştir.

Bu karara karşı davacı tarafından yapılan itirazın şikâyet başvurusunun reddine dair 14/09/2022 tarih ve 2022/UH.II-1112 sayılı Kurul kararı alınmıştır.

Anılan Kurul kararının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "Bu Kanun; ormancılık, orman ve ağaç endüstrisiyle uğraşan gerçek ve tüzel kişilere ait yerlerde çalışanlar ile mühendislik mesleğini, hizmet akdi ile herhangi bir iş yerine bağlı olmaksızın, kendi nam ve hesaplarına serbest olarak icra edenleri kapsar."; "Mesleğin konusu" başlıklı 4. maddesinde, "...15) Orman yangınları ve zararlılarıyla mücadele, orman yolları ile orman yangın emniyet yolu ve şeritleri plânlamasını, etüdünü, yapımını, bakımını ve kontrolünü yapmak ... 19) Orman ve ormancılıkla

ilgili yukarıdaki işlere benzer iş ve hizmetleri yapmak...”; “Hak, yetki ve sorumluluklar” başlıklı 5. maddesinde, “Meslek mensupları, 4. maddede belirtilen faaliyet konularıyla sınırlı olmak kaydıyla; araştırma-geliştirme çalışmaları yapmaya, çevresel muhasebe yapmaya, keşif yapmaya, zarar ziyan belirlemeye, maliyet hesaplamaya, fizibilite raporu hazırlamaya, tasarım faaliyetleri yapmaya, plân ve projeler hazırlamaya ve uygulamaya, standardizasyon çalışmaları yapmaya, sertifikalandırmaya, kalite kontrolü yapmaya, stok kontrolü yapmaya, denetim yapmaya, muayene yapmaya, hakemlik yapmaya, eksperlik yapmaya, teknik müşavirlik yapmaya, danışmanlık yapmaya, yeminli danışmanlık ve bilirkişilik yapmaya, raporlar hazırlamaya, ormancılık ve orman ürünleri konularında serbest müşavirlik büroları ile serbest yeminli müşavirlik büroları açmaya, laboratuvarlar açmaya, özel müesseseler ile işletmeler kurmaya, bunları yönetmeye ve bunların sorumlu müdürlüğünü yapmaya, ormancılık karantina ve rehberlik hizmetlerini yürütmeye, her türlü odun ve odun dışı orman ürünleri ile orman endüstrisi dahil her türlü ormancılık çalışmaları için gerekli olan fidan, bitki, alet ve edevatın ihracat ve ithalat işlemleriyle ilgili hizmetleri tek başlarına, ortak faaliyet alanları içinde ise mevzuatta yetkilendirilmiş diğer meslek mensuplarıyla beraber yapmaya ve yürütmeye yetkilidir. Bu fıkra da belirtilen hak ve yetkiler, Odaya kayıtlı meslek mensuplarınca kullanılır.; 4. maddede belirtilen alanlarda faaliyet gösteren gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin mühendis istihdamında uymak zorunda oldukları esaslar Bakanlığın uygun görüşü alınarak Oda tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.” kuralı yer almaktadır.

Ormancılık ve Orman Ürünleri Bürolarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği’nin “Ormancılık ve orman ürünleri büroları ile ortaklıklar” başlıklı 12. maddesinde, “(1) Meslek mensupları, mesleki faaliyetlerini serbest icra etmeleri halinde, ormancılık ve orman ürünleri büroları açmak zorundadırlar. Ormancılık ve orman ürünleri büroları aynı mesleki unvana sahip meslek mensuplarınca kişisel, ortaklık

veya şirket şeklinde faaliyet gösterirler.”; “Ortaklık bürosu veya şirket kurarak mesleki faaliyette bulunma” başlıklı 34. maddesinde, “(1) Birden çok meslek mensubu, ortaklık bürosu veya şirket kurarak mesleki faaliyette bulunabilir. Bu takdirde; a) Meslek mensuplarının bu büro veya şirketlerde sürdürdükleri faaliyetler ticari faaliyet sayılmaz. b) Ortaklık bürosu veya şirket ancak aynı mesleki unvana sahip meslek mensupları arasında kurulabilir. c) Kanunda belirtilen kendi faaliyet konuları dışında başka işlerle uğraşamazlar...” kuralına yer verilmiştir.

5531 sayılı Kanun’un 4. Maddesindeki Mesleki Faaliyet Konuları ile 5. Maddedeki Mesleki Haklara Yönelik Hizmetleri Satın Alma ve Meslek Mensubu İstihdamına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair 3/A Nolu Alt Düzenleme’nin “Tanımlar” başlıklı 4. maddesinde, “(1) Bu Alt Düzenlemede yer alan; a) Diğer şirket: Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan şirket senedinde, 5531 sayılı Kanun’da sayılan ormancılık, orman ve ağaç endüstrisi faaliyet konularına yer veren ve bu konularda, hizmet akdi ile serbest meslek mensubu çalıştırarak veya ortaklık yaparak üçüncü şahıslara iş yapan şirketleri, ... h) Serbest ormancılık ortaklık bürosu: Orman mühendisi ve orman yüksek mühendisi unvanına sahip ruhsatlı serbest meslek mensuplarının; mesleki faaliyetlerini hizmet akdi ile bir iş yerine bağlı olmaksızın kendi nam ve hesaplarına serbestçe icra edebilmek, teknik müşavirlik ve danışmanlık yapabilmek için kurdukları ortaklık bürolarını... ifade eder.”; “Orman mühendisliğine ait mesleki faaliyet konularındaki danışmanlık hizmetleri” başlıklı 6. maddesinde, “(1) Kanun’un 4. maddesi birinci fıkrası (a) bendinde sayılan ve Kamu İhale Genel Tebliği’nin 64. maddesinde belirtilen, aşağıdaki mesleki faaliyet konularındaki uygulamalı mühendislik danışmanlık hizmetleri orman mühendisliği disiplinin hak ve yetkisindedir. ... gg) Orman yangınları...”; “Diğer şirketin yapacağı hizmetler” başlıklı 12. maddesinde, “(1) Uygulamalı mesleki konulara ilişkin olarak diğer hizmetlerle organik bağ içinde olup, ayrılması mümkün olmayan aşağıdaki danışmanlık hizmetleri diğer şirketlerce de yapılabilir. a) Orman mühendisliği

mesleki faaliyetlerine dair diğer şirketlerce yapılacak hizmetler şunlardır. 1) Bozuk ormanların imar ve ıslahını yapmak, 2) Enerji ormanlarının tesisi, 3) Enerji ormanları bakımı, 4) Ağaçlandırma, 5) Erozyonla mücadele, 6) Sel ve çığ kontrolü, 7) Havza amenajmanı, 8) Entegre havza ıslahı, 9) Orman içi, kenarı ve orman üst sınırı meralarına ilişkin çalışmalar, 10) Orman yolları, 11) Orman yangın emniyet yol ve şeritleri, 12) Orman ekosistemlerinin kurulması; b) Orman endüstri mühendisliği mesleki faaliyetlerine dair bu Alt Düzenleme'nin 7. maddesindeki hizmetler; c) Ağaç işleri endüstri mühendisliği mesleki faaliyetlerine dair bu Alt Düzenlemenin 8. maddesindeki hizmetler." düzenlemesi yer almıştır.

İdari Şartname'nin "İhaleye Katılabilmek İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri" başlıklı 7. maddesinde, "7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.

...

1) Aday veya istekli serbest ormancılık büro ve şirketinin ihale konusu işin yerine getirilmesi için ilgili ihale yönetmeliğinde belirtilen (sicil, izin, ruhsat vb.) belgelerin karşılığı ve ihale tarihinde büro ve şirketin faal olduğunu gösteren 5531 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddelerindeki orman mühendisliği konularına ait ihaleli işler için düzenlenen Orman Mühendisleri Odası'ndan alınmış "Serbest Ormancılık/Orman Ürünleri/Büro ve Şirketi Oda Tescil ve 5531 sayılı Kanuna ait Mesleki Faaliyet İhale Yetkinlik Belgesi"ni yeterlik bilgileri tablosunda beyan edecektir.

...

7.2. İhaleye iş ortaklığı olarak teklif verilmesi halinde;
7.2.1. İş ortaklığının her bir ortağı tarafından 7.1. maddesinin (a) bendinde yer alan belgelere ilişkin bilgilerin ayrı ayrı beyan edilmesi zorunludur. (1) bendinde yer alan belgelere ilişkin bilgilerin ise ortakların biri tarafından beyan edilmesi yeterlidir." düzenlemesi yer almaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Aktarılan mevzuatın ve ihale dokümanının birlikte değerlendirilmesinden; “serbest ormancılık ortaklık bürosu”nun, orman mühendisi ve orman yüksek mühendisi unvanına sahip ruhsatlı serbest meslek mensuplarının, mesleki faaliyetlerini hizmet akdi ile bir iş yerine bağlı olmaksızın kendi nam ve hesaplarına serbestçe icra edebilmek, teknik müşavirlik ve danışmanlık yapabilmek için kurdukları ortaklık bürolarını ifade ettiği; “diğer şirket”lerin, Ticaret Sicil Gazetesi’nde yayımlanan şirket senedinde, 5531 sayılı Kanun’da sayılan ormancılık, orman ve ağaç endüstrisi faaliyet konularına yer veren ve bu konularda, hizmet akdi ile serbest meslek mensubu çalıştırarak veya ortaklık yaparak üçüncü şahıslara iş yapan şirketleri ifade ettiği; İdari Şartnamede, isteklilerin ihaleye katılabilmeleri için e-teklifleri kapsamında, aday veya istekli serbest ormancılık büro ve şirketinin ihale konusu işin yerine getirilmesi için ilgili ihale yönetmeliğinde belirtilen (sicil, izin, ruhsat vb.) belgelerin karşılığı ve ihale tarihinde büro ve şirketin faal olduğunu gösteren 5531 sayılı Kanun’un 4. ve 5. maddelerindeki orman mühendisliği konularına ait ihaleli işler için düzenlenen Orman Mühendisleri Odası’ndan alınmış “Serbest Ormancılık/Orman Ürünleri/Büro ve Şirketi Oda Tescil ve 5531 sayılı Kanun’a ait Mesleki Faaliyet İhale Yetkinlik Belgesi”ni yeterlik bilgileri tablosunda beyan etmesi gerektiği, ihaleye iş ortaklığı olarak teklif verilmesi hâlinde, anılan belgelere ilişkin bilgilerin ortaklardan biri tarafından beyan edilmesinin yeterli olduğunun kurala bağlandığı anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, uyuşmazlık konusu ihalenin davacıların oluşturduğu iş ortaklığı üzerinde kaldığı, davacılardan ...’ın orman mühendisi olduğu, ancak ...Ltd. Şti.’nin diğer meslek mensuplarınca kurulmuş “diğer şirket” statüsünde bulunduğu, bu duruma yönelik olarak en avantajlı ikinci teklif sahibi dava dışı şirket tarafından, ihale üzerinde bırakılan davacı iş ortaklığının “5531 sayılı Kanun’a uygun olarak oluşturulmadığı” iddiasıyla şikâyet başvurusunda bulunulması

üzerine yapılan inceleme sonucunda, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının “5531 sayılı Kanun’un 12. maddesi gereğince aynı mesleki unvana sahip meslek mensuplarınca kurulmadığı”ndan bahisle ihalenin iptaline karar verildiği, bu karara yönelik olarak davacı iş ortaklığı tarafından yapılan itirazın şikâyet başvurusunda dava konusu Kurul kararıyla reddi üzerine bakılan davanın açıldığı görülmüştür.

Her ne kadar temyize konu Mahkeme kararında “ihaleye katılım aşamasında ihale yetkinlik belgesinin iş ortaklarından biri tarafından sunulması yeterli görülmüş ve ihale dokümanları itiraz edilmeden bu şekilde kesinleşmişse de ihale konusu iş için kurulan ortaklığın aynı mesleki unvana sahip meslek mensupları arasında kurulması gerektiğinin açık olduğu, bu yönden mevzuata açık bir şekilde aykırı olan ihale dokümanlarının itiraz edilmediğinden kesinleştiği ve ihale sürecinin buna uygun şekilde devam etmesi gerektiği iddiasının hukuken kabul edilebilir olmadığı, davacıların oluşturduğu iş ortaklığının dava konusu ihaleye katılmasının orman mevzuatına göre hukuken mümkün olmadığı” gerekçesiyle davanın reddine karar verilmişse de İdari Şartname ve Teknik Şartname’de yer alan düzenlemelere karşı isteklilerce başvuruda bulunulmayarak kuralların kesinleşmesi hâlinde, istekliler tarafından şartnamede istenilen şekilde tekliflerin sunulmasının zorunlu olduğu, ihale dokümanında yer alan ve kesinleşen kuralların, tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında idareler tarafından uygulanmamasının, ihaleler için Kanun’da öngörülen saydamlık, rekabet, eşit muamele ve güvenirlilik ilkelerini ihlâl edeceği açıktır.

İdari Şartnamenin “İhaleye Katılabilmek İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri” başlıklı 7.1.1 maddesinde, isteklilerin ihaleye katılabilmeleri için e-teklifleri kapsamında “aday veya istekli serbest ormancılık büro ve şirketinin ihale konusu işin yerine getirilmesi için ilgili ihale yönetmeliğinde belirtilen belgelerin karşılığı ve ihale tarihinde büro ve şirketin faal olduğunu gösteren orman mühendisliği konularına ait ihaleli işler için düzenlenen Orman Mühendisleri Odası’ndan alınmış “Serbest

Ormancılık/Orman Ürünleri/Büro ve Şirketi Oda Tescil ve Mesleki Faaliyet İhale Yetkinlik Belgesi”ni yeterlik bilgileri tablosunda beyan edeceği; ihaleye iş ortaklığı olarak teklif verilmesi hâlinde, anılan belgelere ilişkin bilgilerin ortaklardan biri tarafından beyan edilmesinin yeterli olduğu düzenlenmiştir.

Uyuşmazlık konusu ihaleye ilişkin dokümanda, aday veya isteklilerin ancak “serbest ormancılık büro ve şirketi” olabileceği ve bu “serbest ormancılık büro ve şirketleri”nin ihaleye iş ortaklığı olarak teklif vermesi hâlinde bu ortaklardan biri tarafından İdari Şartname’nin 7.1. maddesinin (1) bendinde belirtilen belgelerin beyan edilmesinin yeterli olduğu kurala bağlandığından, davacı iş ortaklığının ortaklarından Seras Ltd. Şti.’nin de dokümanda belirtildiği şekilde “serbest ormancılık büro ve şirketi olma” şartını sağlamadığı anlaşıldığından, dokümana uygun oluşturulmayan iş ortaklığınca ihaleye teklif verilmesi mümkün değildir.

Bu durumda, ihale dokümanına süresi içerisinde itirazda bulunulmaması sebebiyle ihale dokümanının kesinleştiği ve tekliflerin ihale dokümanı tamamen okunup kabul edilmek suretiyle verildiği dikkate alındığında ve İdari Şartname’de ihaleye ancak “serbest ormancılık büro ve şirketleri”nin katılabileceğinin düzenlenmiş olması karşısında, bu şartı taşımayan ...Ltd. Şti. ile iş ortaklığı kurmak suretiyle ihaleye teklif veren davacıların oluşturduğu iş ortaklığınca, İdari Şartnamenin 7.1. maddesinin (1) bendi uyarınca teklif dosyası kapsamında sunulması istenilen belgenin, yalnızca davacı iş ortaklığının orman mühendisi ortağı tarafından sunulmasında ve ihaleye bu şekilde teklif verilmesinde hukuka uygunluk, ihalenin iptali yolundaki işlemde ise hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, uyuşmazlık konusu ihalenin iptali kararına yönelik olarak yapılan itirazın şikâyet başvurusunun reddine dair dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında ise sonucu itibarıyla hukukî isabetsizlik bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacıların temyiz isteminin reddine,
2. Davanın reddi yolundaki ... İdare Mahkemesi'nin ...tarih ve E:..., K:...sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından anılan Mahkeme kararının yukarıda belirtilen GEREKÇEYLE ONANMASINA,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunanlar üzerinde bırakılmasına,
4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacılara iadesine,
5. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
6. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 10/01/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

ihâl

e